

Istraživanje podataka - praktični deo ispita, jul 2019.

Broj indeksa	Ime i prezime

Zadaci se rade 150 minuta. Broj poena po zadacima je:

Zadatak	1	2	3	Zbir
maks	30	30	40	100
<i>Osvojeno</i>				

1. Na Desktopu u direktorijumu **ipJul2019** nalazi se skup podataka *atelje212.csv* sa podacima o glumcima koji igraju u predstavama pozorišta Atelje 212. Primenom alata IBM SPSS Modeler i algoritma Apriori pronaći pravila pridruživanja o glumcima.

- Pronaći pravila pridruživanja o glumcima koji zajedno igraju u predstavama. Postaviti uslove da je najmanja podrška za telo 20%, a pouzdanost pravila 60%. Dobijeni model nazvati *model1*.
- Koja pravila pridruživanja u modelu 1 su najzanimljivija? Zašto?
- Na osnovu modela 1 odgovoriti na pitanje: Ako u predstavi glumi Jelena Đokić, za koga se još može očekivati da će glumiti u predstavi? Pravila na osnovu kojih se donosi zaključak sačuvati kao poseban model i nazvati ga *modelJDj*, a sačuvati ih i u html datoteci *JDj*.
- Pronaći pravila pridruživanja o glumcima uzimajući u obzir i kada glumac ne igra u predstavi. Postaviti uslove da je najmanja podrška za telo 20%, a pouzdanost pravila 60%. Dobijeni model nazvati *model2*.
- Na osnovu modela 2 odgovoriti na pitanje: Ako u predstavi glumi Katarina Žutić, za koga se može očekivati da neće glumiti u predstavi? Pravila na osnovu kojih se donosi zaključak sačuvati u html datoteci *KZ*.

Radni tok eksportovati i dodeliti mu ime u formatu **pravila_vasBrojIndeksa**. Odgovore pišite u datoteku sa nazivom **pravila_vasBrojIndeksa_odgovori.txt**.

2. Na Desktopu u direktorijumu **ipJul2019** nalazi se skup podataka *zitarice_klasifikacija.csv* sa podacima o žitaricama. Primenom alata IBM SPSS Modeler izvršiti klasifikaciju nad skupom. Ciljni atribut je kolona *class*. U radnom toku uraditi i odgovoriti na pitanja:

- Primeniti algoritam drveta odlučivanja C&RT. Samostalno izabrati parametre. Dobijeni model nazvati *model1*.
- Primeniti algoritam K najbližih suseda. Postaviti da se izabere najbolji broj suseda iz intervala [3, 8] i da se izabere 5 najboljih atributa. Izvršiti normalizaciju atributa i primeniti Euklidsko rastojanje. Dobijeni model nazvati *model2*.
- Koje parametri su postavljeni pri pravljenju *modela1*? Zašto?
- Koji atributi su najznačajniji za pravljenje *modela1*?
- Koji atributi su izabrani pri pravljenju *modela2*?
- Diskutovati i uporediti *model1* i *model2*.

Podatke o dobijenim modelima (preciznost i matrice konfuzije na trening i test skupu) sačuvati u html datotekama.

Radni tok eksportovati i dodeliti mu ime u formatu **klasifikacija_vasBrojIndeksa**. Odgovore pisati u datoteku sa nazivom **klasifikacija_vasBrojIndeksa_odgovori.txt**.

3. Na Desktopu u direktorijumu **ipJul2019** nalazi se skup podataka *zitarice_klasterovanje.csv*. Korišćići skup i biblioteke programskog jezika Python izvršiti hijerarhijsko klasterovanje.

U programu:

- Izvršiti klasterovanje korišćenjem svih numeričkih atributa i najmanje, najduže i prosečne veze. Rezultate klasterovanja za sve veze prikazati pomoću dendograma. Sve dendograme prikazati na jednoj slici i za svaki kao naslov ispisati ime korišćene veze pri klasterovanju. Sliku sačuvati u png formatu i nazvati *dendogrami*.
- Na osnovu dendograma odrediti koja je veza za spajanje klastera najpogodnija za klasterovanje datog skupa i koji broj klastera bi trebalo izabrati. Za izabranu vezu spajanja i broj klastera svakoj instanci odrediti klaster kom pripada. Ispisati senka kofecijent za klasterovanje sa izabranim brojem klastera.
- Rezultat klasterovanja instanci sa izabranim brojem klastera prikazati pomoću grafika sa razbacanim elementima (eng. scatter). Pre prikazivanja rezultata grafički, primenom tehnike PCA smanjiti broj atributa na dimenziju 2 i dobijene attribute koristiti za grafički prikaz. Svakom klasteru dodeliti jedinstvenu boju. Dobijenu sliku sačuvati u png formatu.

U komentarima odgovoriti na pitanja:

- Da li je bilo obrade podataka pre klasterovanja? Zašto?
- Koji tip veze kod hijerarhijskog klasterovanja je najpogodniji za dati skup? Obrazložiti odgovor.
- Koji broj klastera ste izabrali? Zašto?

Skript sačuvati i dodeliti mu ime u formatu **klasterovanje_vasBrojIndeksa**. Odgovore pisati u datoteku sa nazivom **klasterovanje_vasBrojIndeksa_odgovori**.

Uputstvo za čuvanje rada: Na Desktopu napravite direktorijum sa nazivom u formatu **ip.Jul.2019.ime.prezime.brojIndeksa** gde umesto ime, prezime i broj indeksa stavite vaše podatke. Npr, **ip.Jul.2019.petar.petrovic.543_2014** U tom direktorijumu čuvajte rešenja zadataka i datoteke sa odgovorima.

Opis atributa skupa *zitarice*:

- *name*: ime žitarice
- *class*: klasa (samo za klasifikaciju)
- *calories*: kalorija
- *protein*: grama proteina
- *fat*: grama masti
- *sodium*: miligram natrijuma
- *fiber*: grama dijetetskih vlakana
- *carbo*: grama složenih ugljenih hidrata
- *sugars*: grama šećera
- *potass*: miligrami kalijuma
- *vitamins*: vitamini i minerali